

2004. december 1.

Népszabadság

Nem olcsó a távoktatás

Nem kis gondot okoz a felsőoktatási intézmények vezetői számára, hogy a távoktatás kialakítása és fenntartása nem olcsó. Mint az egri főiskolán elmondták, az informatika-könyvtár szakon bevezetett távoktatás kifejlesztéséhez előzetesen hétezer oldalnyi digitalizált tananyagot kellett elkészíteni. Ezért ebben a képzési formában általában költségtérítést, tandíjat kérnek a hallgatóktól. Egerben ez egy félévre 110 ezer forintba kerül, a Szegedi Egyetem Juhász Gyula Főiskolai Karán szemeszterenként 85 ezer forintot fizetnek a távoktatás hallgatói, a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági főiskolai karon félévenként 55 ezer forint a tandíj. Szombathelyen ennél magasabb, egy félévre 100-150 ezer forint az anyagi hozzájárulás mértéke. A győri egyetemen ez átlagosan 130 ezer forintba kerül, ebben többnyire a jegyzetek egy részének és az aktuális CD-nek az ára, valamint az első vizsga díja is benne foglaltatik.

Az országban elsőként a gyöngyösi Károly Róbert Főiskolán vezették be a távoktatást, még 1989-ben. Akkor kísérleti levelező tagozat néven hirdették meg az újfajta képzést. Arra a felismerésre jutottak, hogy a levelező képzés évtizedek alatt kialakult gyakorlata és formája már nem minden tekintetben felelt meg a munka mellett tanulni szándékozók igényeinek. Jelenleg a főiskola 18 ezer hallgatójának túlnyomó többsége, 13 800 fő tanul ebben a képzési formában.

A Miskolci Egyetemen ezt a képzési formát az 1998-ban alakult Észak-Magyarországi Regionális Távoktatási Központ (ÉMRTK) tartja kézben. A központ számítástechnikai bázisát nemcsak a távoktatás, de a nappali oktatás hallgatói is igénybe vehetik: jelenleg már csaknem ezer hallgatónak van hozzáférési jogosultsága.

Magyar Rádió Online

Fogyatékosok a holokauszttal poklában

A tűzből felszálló fehér madár a lélek. Leveti a földi sarát. Elhagyja a fekete gránit madarat, mint egy kapun átrepül. Talán már akkor, amikor ezt megteszi a lélek, boldog, hogy megszabadult ettől a méltánytalan, nyomorúságos élettől.

A Nyitott Kapu Alapítvány pályázatot hirdetett Fogyatékosok a holokauszttal poklában címmel. A felhívásra több száz pályamű érkezett, így a szakmai zsűrinek meglehetősen nehéz dolga volt. Hosszas mérlegelés után végül eldöntötték, hogy mely pályaműveket állítják ki a Gödöllői Kastélymúzeumban.

A fődíjas Runyai Máriát olyannyira meglepetésként érte a díj, hogy utcai ruhában, munkából érkezett a megnyitóra. A kíváncsiság hozta ide, nem hitte, hogy az ő festménye lesz a pályázat győztese. Ő egyébként a Szájjal-és Lábbal Festők civil szervezeténél dolgozik, festeni tanítja a sérült embereket a Marcibányi téren. – Tanítgatom a szájjal festőket festésre. Néha megkérnek, hogy menjek oda segíteni nekik, és akkor megbeszéljük a témát, megbeszéljük, hogy bátran merjenek pacázni. Mindig erre kérem őket, hogy bátran nyúljanak az ecsethez, és a festéket vágják oda, nyalják oda, meg ilyesmiket szoktam mondani, mert nincs önbizalmuk.

Festményének címe: Erőltetett menet, amit Radnóti verse ihletett. – Egyszerűen úgy éreztem, hogy ki kell valahogy adnom ezeket a dolgokat, amiket olvastam Radnótitól.

– Láttam magam előtt. Azon kívül mindig ezekre a sérült emberekre gondolok. Hogy tudom nekik megmagyarázni, hogy áll egy ember, amikor fáradt, hogy megy, hogy ül és hogy lehet nekik legegyszerűbben megmondani, hogy hogyan csinálják meg, hiszen ők nem modellről dolgoznak. És akkor ez jutott eszembe: fordított kérdőjeleket festettem rá a vászonra. Jöttek ezek a kérdőjelek egymás után, és akkor ez már így adta magát. Tulajdonképpen, ha fáradt az ember, és ezek az emberek fáradtak voltak, éhesek, kimerültek és gondolom, hogy nem büszkén álltak ott és meneteltek, hanem egyszerűen majd összeestek, de egyik sem akart ott maradni a gödör mellett, vagy a gödörben.

A pályázat kiírója, a nyitott Kapu Alapítvány elnöke örül, hogy a pályázati kiírás nemcsak az akadályozottsággal élő művészek fantáziáját mozgatta meg, hanem egészséges művésztársaikét is. – Tulajdonképpen az egészségkárosodott, fogyatékos ember a Taigetosz óta üldözésben részesül. A spártaiak a Taigetosz hegyéről ledobálták a hat év alatti egészségkárosodott gyermekeket, és talán ezek a kisgyermekek is azt kiabálták, hogy miért. És ez a kiáltás most úgy hangzik, hogy miért, emberek?

Runyai Mária nem tagadja, sokáig benne is volt előítélet, sajnálat, úgy gondolta, hogy a fogyatékos emberekkel nemcsak foglalkozni nem tud, de szinte oda sem mer rájuk nézni, még a találkozás is zavarja. – Egyszer valamilyen festőtáborba mentek Hortobágyra a szájjal festők, és akkor mondta a kolleganóm, hogy jöjjenek el, nem kell semmit beszélgetni velük, hanem csak nézzem meg, hogy élnek, hogy mosolyognak, vidámak, viccelődnek, tehát ugyanolyanok, mint mi. És akkor ott döbbsentem rá, hogy mit tettem. Ennek már öt éve. Azóta nagyon megváltoztam. Sokat kaptam tőlük. Ők például soha nem tudnak felállni, soha nem tudnak fizikai állapotukból kilépni. Nagyon sok embertársam, aki ép és egészséges, az padlóra kerül, lelki beteg lesz attól, hogy nem sikerült elintézni valamilyen ügyét, vagy a férj szólt, hogy már megint nem mosogatott el az asszony, vagy valakire keményebben szóltak rá, és elmegy a kocsmába, leissza magát, holott megoldhatja a dolgait. Ez az, ami nekem sok erőt ad, hogy látom őket örülni, mert ha sírnak, akkor sem lesz jobb.

Dr. Rác Zoltán maga is akadályozottsággal él. A látása gyerekkorától folyamatosan romlott. Évtizedek óta alig lát, szinte teljesen vak. Ennek ellenére jogi egyetemet végzett, novellákat, verseket ír, zenét szerez, és gyönyörű szobrai vannak. Egy kőfaragó a „szeme”, aki kifaragja, ami az ő agyában, lelkében megszületett. Ide egy Holokauszt-émlékművet hozott vörösmárványból, másik szobra pedig a lélek szabadságáról szól.

– A tűzből felszálló fehér madár a lélek. Leveti a földi sarát. Elhagyja a fekete gránit madarat, mint egy kapun átrepül. Talán már akkor, amikor ezt megteszi a lélek, boldog, hogy megszabadult ettől a méltánytalan, nyomorúságos élettől, ami egyáltalán nem ismeri azt a

szót, hogy irgalom, azt a szót, hogy kegyelem, hanem valami szörnyűségesen, valami ördögien ki van találva, hogy aki szegény az legyen még szegényebb.